

Załącznik do Uchwały Nr BRM.0007.....2021
Rady Miejskiej w Olecku z dnia 2021 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla miasta i Gminy Olecko na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Olecko, kwiecień 2021 r.

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Informacje o zawartości, głównych celach Programu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	6
2.1. Zawartość Programu	6
2.2. Główne cele Programu	6
3. Powiązania Programu z innymi dokumentami strategicznymi	8
3.1. Uwarunkowania międzynarodowe i wspólnotowe	8
3.2. Nadrzędne dokumenty strategiczne szczebla krajowego	8
3.3. Krajowe dokumenty sektorowe	10
3.4. Regionalne dokumenty strategiczne i programowe	10
4. Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy	14
5. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jego przeprowadzania	14
6. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	19
6.1. Położenie Gminy	19
6.2. Klimat	19
6.3. Ochrona klimatu i jakości powietrza	21
6.4. Hałas	23
6.5. Pola elektromagnetyczne	24
6.6. Jakość wód	24
6.7. Gospodarka wodno-ściekowa	26
6.8. Zasoby geologiczne	27
6.9. Gleby	28
6.10. Gospodarka odpadami	29
6.11. Zasoby przyrodnicze	31
6.12. Zagrożenie poważnymi awariami	34
7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji Programu	34
8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Programu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody	35

9. Identyfikacja i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne ...	35
9.1. Zadania w obszarze ochrona klimatu i jakości powietrza	36
9.2. Zadania w obszarze zagrożenie hałasem	37
9.3. Zadania w obszarze gospodarowania wodami	38
9.4. Zadania w obszarze gospodarka wodno-ściekowa	38
9.5. Zadania w obszarze zasoby geologiczne i gleby	39
9.6. Zadania w obszarze gospodarka odpadami	39
9.7. Zadania w obszarze zasoby przyrodnicze	39
9.8. Zadania w obszarze zagrożenie poważnymi awariami	40
9.10. Zadania w obszarze edukacji ekologicznej	40
10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	40
11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	43
12. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	44
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	44

Spis tabel:

Tabela 1 Cele i kierunki interwencji Programu ochrony środowiska	7
Tabela 2 Wskaźniki monitorowania Programu	16
Tabela 3 Wynikowe klasy strefy warmińsko-mazurskiej w 2019 roku – kryterium ochrona zdrowia ludzi	22
Tabela 4 Długookresowy poziom hałasu w 2013 roku	23
Tabela 5 Równoważne poziomy hałasu oraz wartości przekroczeń poziomów dopuszczalnych w 2013 roku	23
Tabela 6 Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych w 2016 roku	24
Tabela 7 Charakterystyka sieci wodociągowej	26
Tabela 8 Główne problemy i zagrożenia środowiska	35

Spis rysunków:

Rysunek 1 Położenie Gminy Olecko	19
Rysunek 2 Jednolite części wód powierzchniowych	25
Rysunek 3 Lokalizacja JCWPd nr 32	26
Rysunek 4 Podział województwa warmińsko-mazurskiego na regiony gospodarki odpadami komunalnymi	29
Rysunek 5 Położenie użytku ekologicznego	32

1. Wstęp

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247), dalej zwana „ustawą ooś”, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W tym celu został opracowany dokument pn. *Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla miasta i Gminy Olecko na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028*, zwany w dalszej części opracowania Prognozą.

Ustawa nakłada na organ opracowujący projekt dokumentu, obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy ooś, Prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

– różnorodność biologiczną,

– ludzi,

– zwierzęta,

– rośliny,

– wodę,

– powietrze,

– powierzchnię ziemi,

– krajobraz,

– klimat,

– zasoby naturalne,

– zabytki,

– dobra materialne

– z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań

alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Informacje zawarte w Prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów z nim powiązanych.

Zakres i stopień szczegółowości wymaganych w Prognozie został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Olsztynie, zgodnie z wymaganiami art. 53 ustawy ooś.

2. Informacje o zawartości, głównych celach Programu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

2.1 Zawartość Programu

„Program Ochrony Środowiska dla miasta i Gminy Olecko na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028” zwany dalej Programem, został sporządzony zgodnie z „Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” określonymi przez Ministerstwo Środowiska.

W pierwszym etapie dokonano oceny stanu środowiska na terenie gminy oraz przeprowadzono analizę SWOT dla każdego komponentu środowiska. Na ich podstawie określono cele oraz kierunki interwencji. W formie tabelarycznej przedstawiono harmonogramy rzeczowo-finansowe, w których określono zadania do realizacji z podziałem na zadania własne i monitorowane. W harmonogramie określono jednostkę odpowiedzialną za realizację poszczególnych zadań, szacunkowe koszty oraz źródła finansowania. Określono również mechanizmy prawno-ekonomiczne oraz zasady monitorowania i przeglądu stopnia realizacji celów przyjętych w Programie.

2.2 Główne cele Programu

Po wykonaniu diagnozy stanu środowiska na terenie Gminy Olecko sformułowano cele i kierunki, dzięki którym zostanie zachowany dobry stan środowiska, a tam gdzie jest konieczne nastąpi poprawa tego stanu. Przy formułowaniu celów i kierunków wzięto również pod uwagę cele przyjęte w dokumentach strategicznych i programowych przyjętych na szczeblu wspólnotowym, krajowym, wojewódzkim i regionalnym. W tabeli poniżej przedstawiono przyjęte cele oraz przypisane im kierunki.

Tabela 1 Cele i kierunki Programu ochrony środowiska

Cel	Kierunek
Dobra jakość powietrza atmosferycznego	Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza
	Poprawa efektywności energetycznej budynków poprzez termomodernizację
	Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia
	Rozwój systemów wykorzystujących odnawialne źródła energii
Dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu	Ochrona mieszkańców przed nadmiernym hałasem
Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych	Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym
Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód	Dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód
	Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody
Zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi	Zapobieganie zanieczyszczeniu wód powierzchniowych i podziemnych z naciskiem na zapobieganie u źródła.
Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalni	Racjonalne gospodarowanie zasobami kopalni
Dobra jakość gleb	Racjonalne wykorzystanie zasobów gleb
Racjonalne gospodarowanie odpadami	Prawidłowe prowadzenie gospodarki odpadami
	Realizacja Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Związku Międzygminnego Gospodarka Komunalna
Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych i krajobrazowych	Zachowanie form ochrony przyrody i innych obszarów cennych przyrodniczo
	Tworzenie zielonej infrastruktury
	Zrównoważona gospodarka leśna
Przeciwdziałanie awariom i zagrożeniom środowiska	Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń
Edukacja ekologiczna mieszkańców	Zwiększanie świadomości ekologicznej

3. Powiązania Programu z innymi dokumentami strategicznymi

3.1. Uwarunkowania międzynarodowe i wspólnotowe

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w

sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (tzw. dyrektywa SOOŚ)

Głównym celem Dyrektywy „jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględnienia aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko”.

Dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków

niektórych przedsięwzięć dla środowiska (dyrektywa OOS)

Dyrektywa dotyczy oceny oddziaływania wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.

Strategia Europa 2020

„Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu Europa 2020” przyjęta przez Radę Europejską 17 czerwca 2010 r. to kluczowy dokument dla średniookresowej strategii rozwoju kraju jako członka Unii Europejskiej. Ten fundamentalny dla rozwoju UE dokument określa działania, których podjęcie przyspieszy wyjście z obecnego kryzysu i otworzy europejską gospodarkę na przyszłe wyzwania.

Polityka ekologiczna w Unii Europejskiej

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska szczebla UE jest VII Ogólny Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego do 2020 roku. W dokumencie sprecyzowano cele polityki ochrony środowiska w zakresie czterech najważniejszych dziedzin tj. zmiany klimatu, przyroda i różnorodność biologiczna, środowisko i zdrowie, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i odpadami.

3.2. Nadrzędne dokumenty strategiczne szczebla krajowego

Polityka ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej

Rolą Polityki jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Polityka jest strategią w rozumieniu ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. W systemie dokumentów strategicznych doprecyzowuje Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – SOR. Główny cel Polityki tj. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, przeniesiono wprost z SOR. Szczegółowe cele określono w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający połączenie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Cele dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Polityka ekologiczna Państwa 2030 będzie stanowiła podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021-2027. Strategia wspiera także realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w tym na poziomie unijnym oraz ONZ, szczególnie cele polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 oraz celów zrównoważonego rozwoju ujętych w Agendzie 2030.

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 (SZRWRiR)

Głównym celem Strategii jest wzrost dochodów mieszkańców obszarów wiejskich przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym polskiej wsi. Cel główny będzie realizowany przez cele szczegółowe i kierunki interwencji, do których przypisano działania i projekty strategiczne.

Cele w zakresie ochrony środowiska zostały sformułowane w celu szczegółowym II – Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska:

Kierunki interwencji:

II.1 Rozwój liniowej infrastruktury technicznej

II.2 Dostępność wysokiej jakości usług publicznych

II.3 Rozwój infrastruktury społecznej i rewitalizacja wsi i małych miast

II.4 Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska

II.5 Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom

Polityka energetyczna Polski do 2030 roku

Dokument określa kierunki polityki energetycznej Polski. Są nimi:

- poprawa efektywności energetycznej,

- wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii,
- dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej,
- rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw,
- rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii,
- ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko.

3.3. Krajowe dokumenty sektorowe

Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032

Cele nadrzędne dokumentu to:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu,
- likwidacja szkodliwego oddziaływania na środowisko.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022

Dokument został przyjęty uchwałą nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 roku w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022. Plan obejmuje zakres działań niezbędnych dla zapewnienia zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju. Oprócz dotychczasowych zadań, ujęto nowe cele i zadania, które dotyczą 6 kolejnych lat, a w perspektywie okresu do 2030 r. Głównym celem dokumentu jest określenie polityki gospodarki odpadami zgodnej z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, wpisującej się w działania gospodarki o obiegu zamkniętym. Przede wszystkim należy zapewnić realizację działań znajdujących się najwyżej w hierarchii sposobów postępowania z odpadami – a więc zapobiegać ich wytwarzaniu oraz stworzyć niezbędną infrastrukturę do selektywnego zbierania odpadów u źródła, tak aby zapewnić ich efektywny recykling i osiągnąć założone cele.

3.4. Regionalne dokumenty strategiczne i programowe

Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020

W dokumencie przedstawiono kierunki interwencji dla następujących komponentów środowiska:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenie hałasem,
- pola elektromagnetyczne,

- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- zasoby geologiczne,
- gleby,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenia poważnymi awariami.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Nadrzędnym celem dokumentu jest: Ukształtowanie rozwoju przestrzennego województwa tak, aby było to atrakcyjne, przyjazne i wyjątkowe miejsce zamieszkania, wypoczynku oraz rozwoju społeczno-gospodarczego w kraju i Europie.

W celu realizacji celu głównego określono szereg celów generalnych dla obszaru województwa i są to m.in.:

- kształtowanie struktur przestrzennych województwa z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju,
- podnoszenie konkurencyjności, innowacyjności i atrakcyjności regionu,
- ochrona i racjonalne kształtowanie środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego,
- podnoszenie bezpieczeństwa państwa.

Strategia Rozwoju Turystyki Województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025

Główny cel: Maksymalne i dynamiczne wykorzystanie predyspozycji turystycznych regionu.

Cel warunkujący:

- skorelowanie sieci komunikacji z obecnymi i przewidywanymi potrzebami rozwoju turystyki, w oparciu o istniejące drogi lokalne, sieć kolejową, autobusową i telekomunikacyjną,
- rozwój funkcji kulturalnej i ochrona dziedzictwa kulturowego w powiązaniu z potrzebami rozwoju turystyki,
- ochrona środowiska oparta o bezdyskusyjne normy chroniące stan obecny, zmniejszająca skutki wieloletnich zaniedbań, uwzględniająca potencjał tkwiący w biologicznej różnorodności regionu, jego względnie niskiej dewastacji oraz wzrastającą świadomość ekologiczną społeczeństwa.

Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z planem działań krótkoterminowych.

W 2020 r. Sejmik Województwa Warmińsko- Mazurskiego Uchwałą XVI/280/20 z dnia 26 maja 2020 r. przyjął „Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z planem działań krótkoterminowych”. Głównym celem Programu jest poprawa jakości powietrza poprzez realizację działań naprawczych przez organy i podmioty w nich wskazane oraz doprowadzenie wskaźników poziomów zanieczyszczeń do poziomów dopuszczalnych lub docelowych.

Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, o obciążeniu ponad 3 mln pojazdów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne w wyniku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźnikami LDWN i LN

W 2018 r. Sejmik Województwa Warmińsko- Mazurskiego Uchwałą XXXVIII/822/18 z dnia 26 czerwca 2018 r. zaktualizował „Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego o obciążeniu ponad 3 mln pojazdów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne w wyniku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźnikami LDWN i LN” określonego uchwałą Nr III/42/14 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 grudnia 2014 r. - w zakresie dróg wojewódzkich

Głównym celem Programu jest wskazanie kierunków i działań, których konsekwentna realizacja spowoduje dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego, na terenach, na których nastąpiły przekroczenia obowiązujących norm. W dokumencie wskazano kierunki działań mających na celu zapobieganie powstawaniu nowych rejonów konfliktów akustycznych. Zakres Programu obejmuje wszystkie odcinki dróg krajowych i wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, po których przejeżdża ponad 3 mln pojazdów rocznie, w otoczeniu których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami LDWN (długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia, pory wieczoru oraz

pory nocy) i LN (długookresowy średni poziom hałasu A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku).

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030

Strategia określa rozwój województwa, wyznacza cele i nadaje im priorytety. Realizacja Strategii pozwoli na zwiększenie spójności społeczno-ekonomicznej i konkurencyjności regionu poprzez stworzenie warunków do pełniejszego wykorzystania jego potencjału.

W Strategii wyznaczono następujące cele strategiczne:

Cel 1: Kompetencje przyszłości

Cel 2: Inteligentna produktywność

Cel 3: Kreatywna aktywność

Cel 4: Mocne fundamenty

Program Usuwania Azbestu i Wyrobów zawierających azbest dla Związku Międzygminnego „Gospodarka Komunalna”

Cele długoterminowe obejmują działania związane z postępowaniem z wyrobami azbestowymi, które realizowane będą do roku 2032. W ramach realizacji celów przyjęto:

- działalność informacyjną i edukacyjną skierowaną do właścicieli, zarządców i użytkowników budynków, budowli i instalacji zawierających azbest,
- wdrażanie systemu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest oraz systemu ich magazynowania i wywozu na składowisko odpadów niebezpiecznych,
- wyeliminowanie i unieszkodliwienie ich poprzez deponowanie odpadów zawierających azbest na bezpiecznych składowiskach odpadów azbestowych,
- coroczna aktualizacja bazy danych o obiektach zawierających azbest.

Prognoza nawiązuje również do dokumentów na szczeblu lokalnym m.in. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleckiego na lata 2013-2016, z perspektywą do roku 2020, Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Olecko na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023, Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Olecko, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Olecko.

Przyjęte cele w zakresie ochrony środowiska zostały uwzględnione w Programie Ochrony Środowiska dla miasta i Gminy Olecko. Program jest podstawowym instrumentem do realizacji celów w zakresie ochrony środowiska.

4. Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy

Zgodnie z zapisami ustawy o oś informacje zawarte w Prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów z nim powiązanych.

Metodą zastosowaną przy sporządzaniu Prognozy była analiza zgodności celów, kierunków działań ujętych w harmonogramie przedmiotowego Programu z celami i strategicznymi kierunkami działań ujętymi w dokumentach nadrzędnych. Przeprowadzając analizę potencjalnego oddziaływania Programu na środowisko przyrodnicze odniesiono się do poszczególnych zadań zawartych w Programie. W stosunku do każdego przedsięwzięcia zaplanowanego w Programie ochrony środowiska przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego (wody, powietrze, klimat, klimat akustyczny, gleby, powierzchnię ziemi, faunę i florę, zasoby naturalne, krajobraz). Rozważono także potencjalne oddziaływanie na zdrowie ludzi oraz na obiekty zabytkowe i dobra materialne.

Do opracowanie Programu i Prognozy wykorzystano dane uzyskane m.in. z:

- danych literaturowych,
- Urząd Miejski w Olecku,
- Główny Urząd Statystyczny,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.

5. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

W celu dokonania weryfikacji i modyfikacji celów i zadań przedstawionych w Programie konieczne jest prowadzenie monitoringu, który dostarczy danych niezbędnych do realizacji tych działań. Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska, organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska. Nadrzędną zasadą realizacji Projektu powinna być realizacja wyznaczonych zadań przez określone jednostki, którym poszczególne zadania przypisano. Z punktu widzenia Programu w realizacji zadań uczestniczyć będą:

- podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu Programem,
- podmioty realizujące zadania Programu,
- podmioty kontrolujące przebieg realizacji i efekty Programu,
- mieszkańcy gminy Olecko, jako główny podmiot odbierający wyniki działań Programu.

Realizacja zadań przyjętych w Programie przyczyni się do poprawy stanu środowiska naturalnego na terenie Gminy Olecko. Zmiany wartości wskaźników i mierników charakteryzujących elementy środowiska będą stanowiły wymierny efekt realizacji jego założeń.

W Programie przyjęto zasady oceny i monitorowania efektów realizacji przyjętych celów. Zaproponowane wskaźniki ilościowe i jakościowe pozwolą określić stopień realizacji zaplanowanych zadań i prognozować związane z tym zmiany w środowisku. W tabeli poniżej przedstawiono wskaźniki monitorowania realizacji Programu dla poszczególnych obszarów interwencji.

Tabela 2 Wskaźniki monitorowania Programu

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Wskaźnik		
			Nazwa	Wartość bazowa 2018	Wartość docelowa 2024
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Dobra jakość powietrza bez przekroczeń dopuszczalnych norm	Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery	Liczba zanieczyszczeń ze względu na które strefa warmińsko-mazurska została zaliczona do klasy C	B(a)P	0
			Liczba czynnych przyłączy gazowych do budynków mieszkalnych	883	Wartość wyższa od bazowej
		Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację	Liczba przeprowadzonych termomodernizacji w budynkach użyteczności publicznej na rok	0	Wartość wyższa od bazowej
		Rozwój systemów wykorzystujących OZE	Liczba instalacji wykorzystujących OZE	a) 2 elektrownie wiatrowe b) 1 farma fotowoltaiczna	Wartość wyższa od bazowej
		Rozbudowa oświetlenia dróg publicznych i budynków	Liczba wymienionych opraw świetlnych	0	Wartość wyższa od bazowej

Zagrożenie hałasem	Dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm	Ochrona mieszkańców przed nadmiernym hałasem	Przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu komunikacyjnego	0	0
Pola elektromagnetyczne	Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych	Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym	Przekroczenia wartości dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych	0	0
Gospodarowanie wodami	Osiągnięcie dobrego stanu wód	Dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód	a) Liczba JCWP o dobrym stanie b) Liczba JCWPd o dobrym stanie	a) 11 z 12 b) 1	Wartość wyższa od bazowej
Gospodarka wodno-ściekowa	Wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania	Rozbudowa infrastruktury wodno-ściekowej	a) Długość czynnej sieci wodociągowej b) Długość czynnej sieci kanalizacyjnej c) Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	a) 232,2 km b) 88,9 km c) 257 szt.	Wartość wyższa od bazowej
Zasoby geologiczne	Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas	Racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin	Ilość wydanych koncesji	1	1

	przewodzenia prac geologicznych				
Gospodarka odpadami	Racjonalne gospodarowanie odpadami	Likwidacja azbestu	Masa pozostałych do usunięcia wyrobów zawierających azbest	2 663 Mg	Wartość niższa od bazowej
		Ograniczenie ilości powstających odpadów	a) Masa odebranych odpadów komunalnych b) Masa odebranych zmieszanych odpadów komunalnych	a) 7349,17 Mg b) 6145,87 Mg	Wartość niższa od bazowej
Zasoby przyrodnicze	Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych	Zachowanie form ochrony przyrody	a) Ilość pomników przyrody b) Powierzchnia pozostałych obszarów chronionych	a) 10 szt. b) 1,75 ha	Utrzymanie na podobnym poziomie
		Tworzenie zielonej infrastruktury	Powierzchnia terenów zielonych	Ok. 20 ha	Utrzymanie na podobnym poziomie
Zagrożenia poważnymi awariami	Przeciwdziałanie poważnym awariom	Wspieranie inwestycji przeciwdziałającym poważnym awariom	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii	0	0
Edukacja ekologiczna	Społeczeństwo świadome ekologicznie	Edukacja ekologiczna	Liczba przeprowadzonych działań	1	Utrzymanie na podobnym poziomie

Źródło: Opracowanie własne

6. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

6.1. Położenie Gminy

Miasto i gmina Olecko położone są w województwie warmińsko- mazurskim w powiecie oleckim. Gmina Olecko sąsiaduje m.in. z gminami Wieliczki, Świętajno i Kowale Oleckie (powiat olecki), Ełk (pow. ełcki) oraz gminą Bakalarzewo (pow. suwalskim, woj. podlaskie).

Rys.1 Położenie Gminy Olecko

Źródło: www.gminy.pl

Powierzchnia miasta i gminy wynosi 26674 ha, z czego 1154 ha to obszar miasta Olecko. Przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 65 gr. kraj.- Gołdap- Olecko- Ełk oraz drogi wojewódzkie nr 653 Olecko- Raczki- Augustów oraz 655 Sedranki- Bakalarzewo- Suwałki.

6.2. Klimat

Gmina i miasto Olecko położone są w granicach Mazursko-Białostockiego regionu klimatycznego, charakteryzującego się klimatem przejściowym, z wyraźną przewagą cech kontynentalnych, lokalnie kształtowanym przez obecność jezior. Wyróżniono go jako jeden z najchłodniejszych (poza rejonami górskimi), ze względu na:

- wydłużony okres zimy i skrócony czas trwania lata
- skrócony okres wegetacyjny
- skrócony czas trwania przejściowych pór roku, zwłaszcza przedwiośnia
- krótki okres bezprzymrozkowy

- długi okres zalegania pokrywy śnieżnej.

Amplitudy temperatur powietrza są tu wyższe niż w na terenach położonych bardziej na zachód. Lato jest krótsze i łagodniejsze - trwa jedynie 70-91 dni i rozpoczyna się ok. 14 czerwca. Długa i śnieżna zima - trwa ok. 115 dni i zaczyna się 25 listopada.

Średnia roczna temperatura powietrza waha się w granicach 6,0-6,5°C. Najzimniejszym miesiącem jest styczeń, dla którego średnia temperatura wynosi -4,9°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą 17,9°C. Liczba dni gorących, z temperaturą >25°C wynosi 22-24. Liczba dni z przymrozkami, tj. z temperaturą <0°C wynosi 90-130. Pierwsze jesienne przymrozki zdarzają się w pierwszej dekadzie października. Przymrozki wiosenne występują jeszcze w połowie maja.

Omawiany obszar cechuje występowanie znacznej liczby dni pochmurnych - od 80 do 95. Średnie roczne zachmurzenie kształtuje się na poziomie 6,7 stopnia pokrycia nieba. Przeciętnie w roku występuje jedynie 36 dni słonecznych. Średnie dzienne usłonecznienie w roku należy do najniższych w Polsce i wynosi 4,4 h. W okresie letnim natomiast zawiera się w przedziale 7,0-7,8 h. Najmniej słonecznym miesiącem jest grudzień, najbardziej - czerwiec. Średnie roczne promieniowanie całkowite wynosi ok. 80 kcal/cm².

Roczna suma opadów atmosferycznych z wielolecia w rejonie Olecka mieści się w przedziale 550-700 mm, średnio - 649 mm (średnia dla Polski - 600 mm). Lokalnie suma opadów wynosi ponad 700 mm. Dotyczy to głównie obszaru Wzgórz Szeskich, który cechuje się generalnie chłodniejszym i wilgotniejszym klimatem w stosunku do otoczenia. Najwyższe opady w rejonie powiatu notowane są w lecie, w lipcu i sierpniu - ok. 80 mm, a najniższe zimą, w styczniu i lutym - ok. 30 mm. Liczba dni w roku z opadem >1 mm wynosi 160-180. Dni z burzami zdarzają się ok. 15 razy w roku.

Średnia roczna wilgotność względna powietrza na omawianym obszarze waha się pomiędzy 81 - 83%. Średnie roczne parowanie terenowe wynosi od 440 mm do 460 mm, jego wartości rosną z północnego wschodu na południowy zachód.

Omawiany obszar cechuje się długim okresem zalegania pokrywy śnieżnej wynoszącym ok. 90-100 dni, przy czym w ostatnich latach okres ten znacznie skrócił się i wynosił 80-85 dni. Pokrywa śnieżna pojawia się między 20 a 25 XI i zanika pomiędzy 30 III a 5 IV. Maksymalna grubość pokrywy śnieżnej występuje w lutym i dochodzi do 40 cm. W ciągu roku występuje ok. 45 dni z opadem śnieżnym. Okres zlodzenia zależny jest od warunków hydrogeologicznych poszczególnych jezior i trwa od 6.XI-5.XII do 4-27 IV. Ilość dni pełnego zlodzenia waha się od 58 do 105 dni.

Warunki meteorologiczne w omawianym regionie kształtowane są przez powietrze, napływające głównie z sektora zachodniego, z kierunków: północno-zachodniego, zachodniego oraz południowo - zachodniego (ok. 45 %). Znaczny udział mają również wiatry z południowego wschodu i wschodu (ok. 30 %), niosące masy powietrza kontynentalnego. Najrzadziej występują wiatry z kierunków północnych i północno wschodnich (ok.10%). Prędkość wiatru waha się w szerokim przedziale, przy czym dominują wiatry słabe (2-5) m/s wiejące przez 210-230 dni w roku. Liczba dni z wiatrami < 2 m/s wynosi 110-130. Wiatry silniejsze > 5 m/s zdarzają się maksymalnie 30 razy w roku. Średnia prędkość wiatru w roku wynosi 3,7-4,0 m/s. W okresie letnim (czerwiec-sierpień) średnia miesięczna prędkość wiatru wynosi 2-5 m/s.

6.3. Ochrona klimatu i jakości powietrza

Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, Państwowy Monitoring Środowiska stanowi system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w otaczającym powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. Roczna ocena jakości powietrza pozwala uzyskać informacje na temat stężeń dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, tlenku węgla, benzenu, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, pyłu zawieszonego PM₁₀, benzo(a)pirenu, arsenu, niklu, ołowiu, ozonu. Informacje pozwalają sklasyfikować strefy w oparciu o przyjęte kryteria, ustanowione ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin, tj. poziomy dopuszczalne dla niektórych substancji w powietrzu, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych dla ozonu, poziomy alarmowe oraz poziomy informowania dla niektórych substancji w powietrzu. Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie na terenach strefy jest zaliczenie strefy do jednej z poniżej wymienionych klas:

- A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych albo poziomów docelowych,
- B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych, powiększonych o margines tolerancji,
- C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalne, powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne albo przekraczają poziomy docelowe.

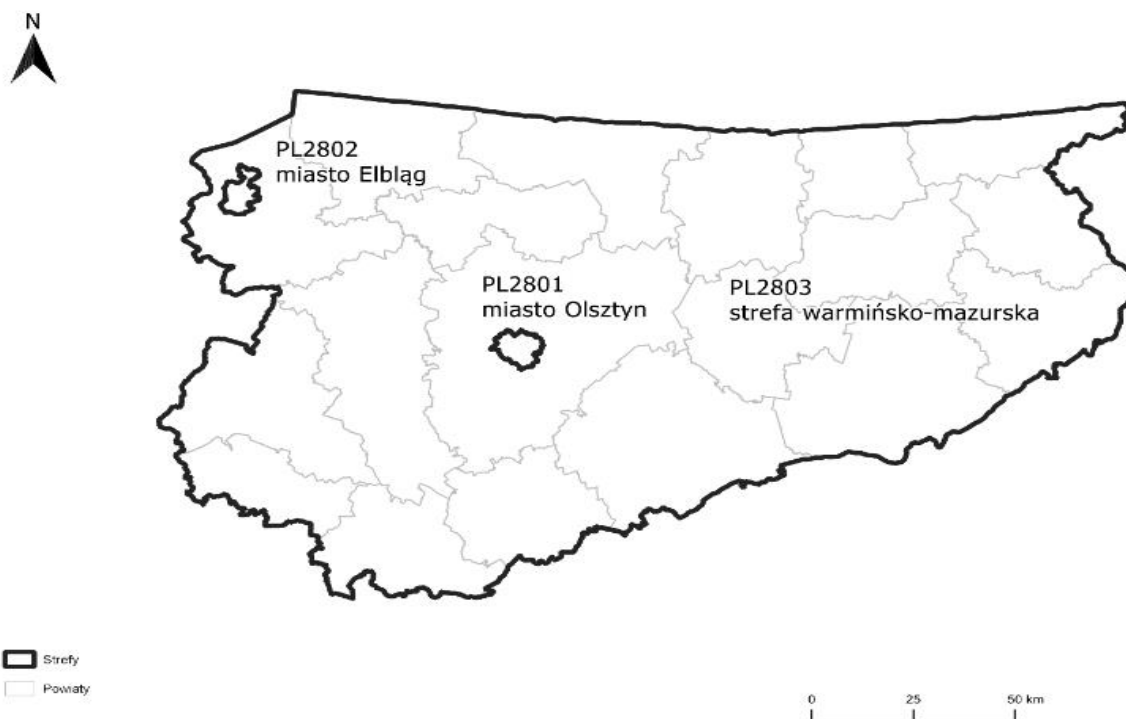
W przypadku poziomów celów długoterminowych dla ozonu przyjęto klasy:

- D1 – jeżeli stężenia ozonu nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,

- D2 – jeżeli stężenia ozonu przekraczają poziom celu długoterminowego.

Dla województwa warmińsko-mazurskiego wyznaczono 3 strefy:

- miasto Olsztyn,
- miasto Elbląg,
- strefa warmińsko-mazurska, do której należy m.in. Gmina Olecko.

Podział województwa na strefy dla celów oceny jakości powietrza za 2019 r.

Tabela 3. Wyniki klasy dla strefy warmińsko-mazurskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2019 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.

Kod strefy	Nazwa strefy	SO2	NO2	C6H6	CO	O3	PM10	Pb(PM10)	As(PM10)	Cd(PM10)	Ni(PM10)	BaP(PM10)	PM2.5
PL2803	strefa warmińsko-mazurska	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	C	A ²

Źródło: Ocena roczna jakości powietrza w Województwie Warmińsko-Mazurskim za rok 2019. GIOS.

Roczna ocena jakości powietrza wskazała, że przekroczone zostały dopuszczalne poziomy dla benzo(a)pirenu. Pozostałe wartości zostały dotrzymane.

6.4. Hałas

Źródłami hałasu komunikacyjnego na terenie gminy są: droga krajowa nr 65, drogi wojewódzkie nr 653 i 655, drogi powiatowe oraz drogi gminne.

Inspekcja Ochrony Środowiska prowadziła zgodnie z wytycznymi GIOŚ pomiary hałasu komunikacyjnego drogowego. Ostatnie pomiary na terenie Gminy Olecko prowadzone były w 2013 r. W Olecku przeprowadzono monitoring w 3 punktach. W jednym punkcie położonym przy odcinku drogi o mieszanej zabudowie – zabudowa mieszkaniowo-usługowa oraz zabudowa związana ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży – przeprowadzono badania akustyczne służące do wyliczenia wskaźników LDWN i LN. Pomiary wykonano w dwóch porach roku – wiosną i jesienią. W dwóch pozostałych punktach przeprowadzono badania metodą pomiarów poziomów ekspozycji dla pojedynczych zdarzeń akustycznych. Jednorodny odcinek drogi o długości 150 m, w którym przeprowadzono badania, charakteryzuje się zabudową mieszkaniowo-usługową oraz zabudową związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży. Jednorodny odcinek drogi o długości 400 m, w którym przeprowadzono badania, charakteryzuje się zabudową mieszkaniowo-usługową. Przez Olecko do niedawna przebiegała droga krajowa nr 65. Obecnie tranzyt północ-południe kierowany jest na obwodnicę miasta. Badania prowadzono na ul. Aleja Zwycięstwa, Aleje Lipowe i Armii Krajowej.

Tabela 4. Długookresowy poziom hałasu w Olecku w 2013 roku

Miasto	Wyniki obliczeń [dB]		Dopuszczalne długookresowe średnie poziomy dźwięku A [dB]				Przekroczenie dopuszczalnych długookresowych średnich poziomów dźwięku A [dB]				Długość reprezentatywnego odcinka drogi
	LDWN	LN	LDWN		LN		LDWN		LN		
			Zabudowa mieszkaniowa lub tereny usługowo-mieszkaniowe	Zabudowa związana ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	Zabudowa mieszkaniowa lub tereny usługowo-mieszkaniowe	Zabudowa związana ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	Zabudowa mieszkaniowa lub tereny usługowo-mieszkaniowe	Zabudowa związana ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	Zabudowa mieszkaniowa lub tereny usługowo-mieszkaniowe	Zabudowa związana ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	
Olecko Aleja Zwycięstwa E 22°30'15" N 54°01'45"	62,3	53,9	68	64	59	59	brak	brak	brak	brak	620 m

Tabela 5. Równoważne poziomy hałasu oraz wartości przekroczeń poziomów dopuszczalnych w Olecku w 2013 roku

Punkt pomiarowy	Nr punktu	Równoważny poziom hałasu drogowego $L_{Aeq,T}$		Wartość przekroczenia [dB]	
		Pora doby	Poziomy hałasu [dB]	Zabudowa wielorodzinna lub zabudowa mieszkaniowo-usługowa	Zabudowa jednorodzinna, tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem młodzieży lub tereny domów opieki społecznej
Olecko, Aleje Lipowe	3	Dzień	62,8	brak	
		Noc	48	brak	
Olecko, ul. Armii Krajowej	2	Dzień	62,8	brak	1,8
		Noc	54,5	brak	brak

Źródło: Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2013 r. WIOŚ Olsztyn

6.5. Pola elektromagnetyczne

Pola elektromagnetyczne występujące w środowisku mogą negatywnie oddziaływać na poszczególne jego elementy. Wyróżnia się promieniowanie jonizujące lub niejonizujące.

Do źródeł promieniowania niejonizującego zaliczyć można m.in. elektroenergetyczne linie wysokiego napięcia, stacje elektromagnetyczne, stacje radiowe i telewizyjne, stacje radiolokacji i radionawigacji.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na utrzymaniu poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych lub na tych poziomach oraz poprzez zmniejszenie poziomów tych pól do wartości dopuszczalnych jeśli zostały przekroczone.

Na terenie Gminy Olecko głównym źródłem promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego jest sieć i urządzenia elektromagnetyczne. Źródłami emisji promieniowania elektromagnetycznego są również stacje bazowe telefonii komórkowej. Przez teren Gminy Olecko przebiega sieć wysokiego napięcia 400 kV Litwa-Polska oraz linia 110 kV Ełk-Olecko i Gołdap-Olecko.

Badaniem poziomów pól elektromagnetycznych zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie. Ostatnie badanie przeprowadzono w 2016 r.

Tabela 6. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych wykonanych w 2016 roku

Lp.	Lokalizacja punktu pomiarowego			Wartość pomiaru składowej elektrycznej promieniowania elektromagnetycznego [V/m]		Średnia arytmetyczna dla obszaru
	Adres	Współrzędne geograficzne WGS84		Miernik NARDA*	Miernik PMM*	
		Długość E	Szerokość N			
23	Olecko pl. Wolności 25	22,50525	54,038083	0,32	0,38	0,352917
24	Olecko ul. Zana	22,511638	54,028027	0,31	< 0,2	

Źródło: Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2016 r. WIOŚ Olsztyn

Przeprowadzone badania nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku określonych dla miejsc dostępnych dla ludności.

6.6. Jakość wód

Wody powierzchniowe

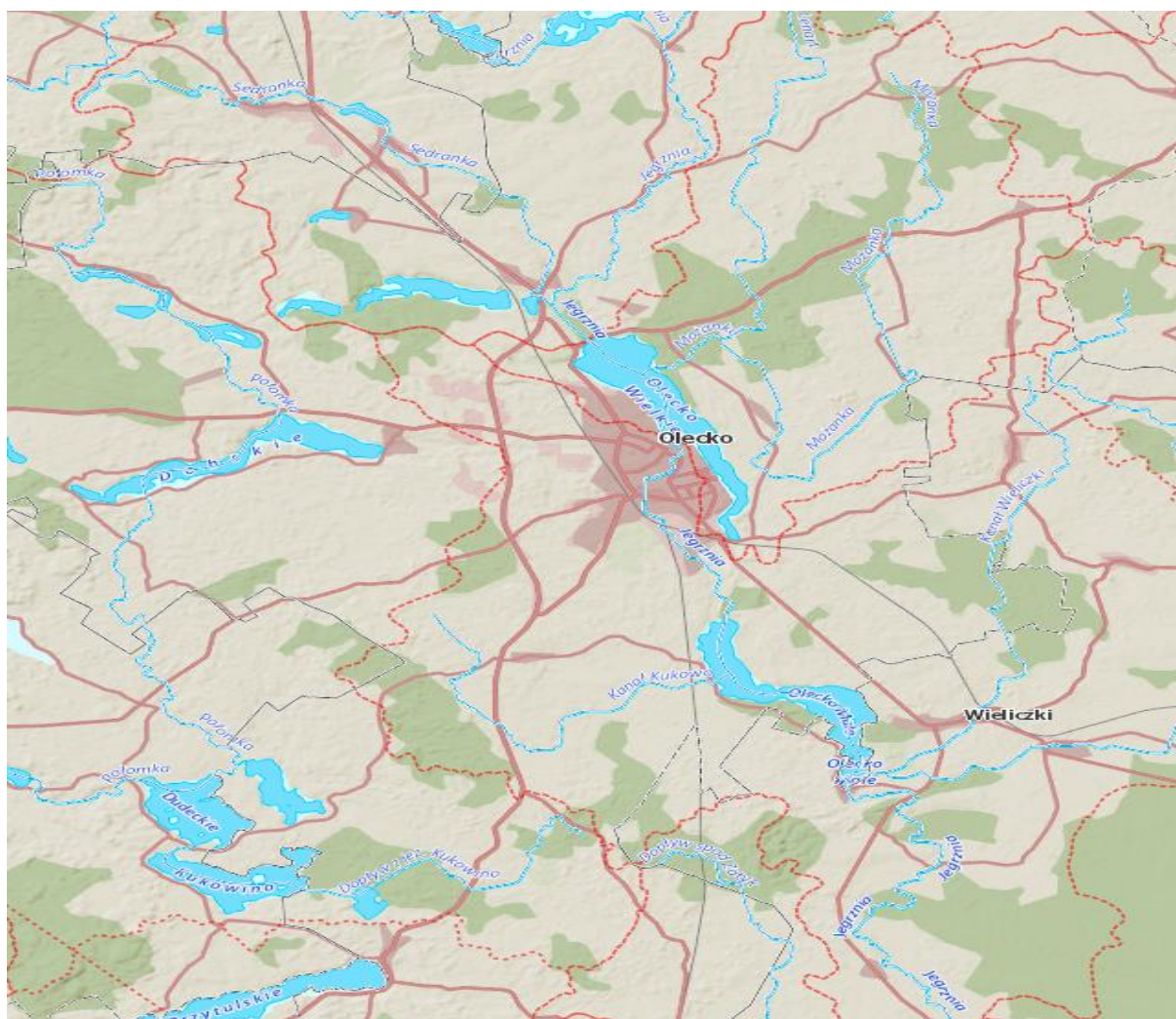
Podstawowymi dokumentami planistycznymi są plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy i programy działań. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (PGW) stanowi podstawę podejmowania decyzji dotyczących zasobów wodnych, usprawniającym proces osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu wód. W PGW opisano zagadnienia związane z osiągnięciem celów środowiskowych dla wód powierzchniowych, wód podziemnych oraz obszarów chronionych.

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) to osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego.

Główne JCWP (rzeczne i jeziorne) na terenie Gminy Olecko:

1. Jegrznia (Lega) od źródeł do wpływu do jez. Olecko Wielkie - Europejski kod PLRW2000182626119
2. Jegrznia (Lega) od wpływu do jez. Olecko Wielkie do wypływu z jez. Olecko Małe - Europejski kod PLRW20002526261539
3. Kanał Kukowo- Europejski kod PLRW20001826261532
4. Romoła- Europejski kod PLRW20001826285689
5. Połomka od źródeł do Romoły bez Romoły - Europejski kod PLRW2000252628567
6. Jezioro Oleckie Wielkie – 30045
7. Jezioro Oleckie Małe - 30046
8. Jezioro Sedraneckie – 30043
9. Jezioro Dobskie – 30075

Rys. 2 JCWP

Źródło: kzgw

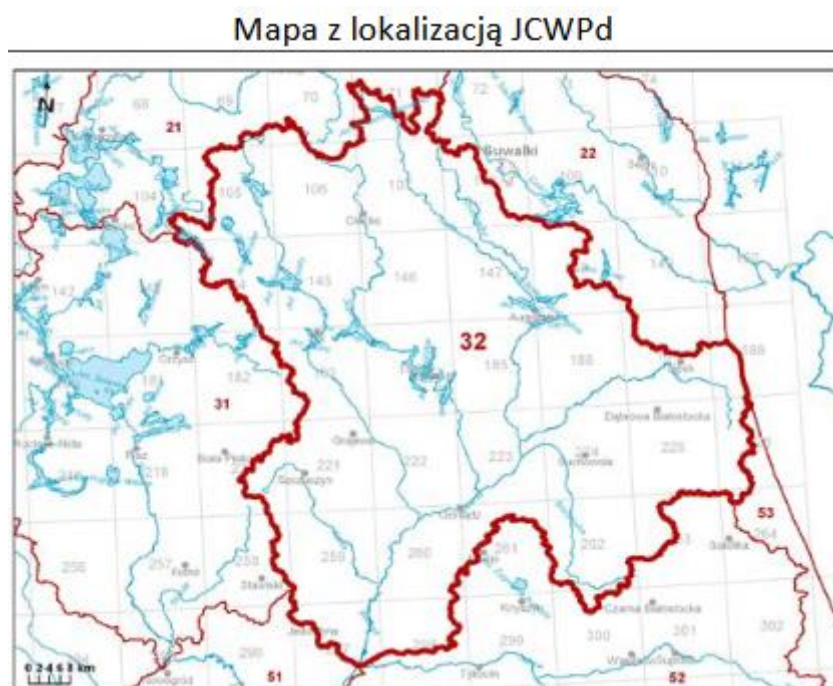
W 2017 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska przebadał następujące rzeki i jeziora:

1. PLRW20002526261539 Jerzgnia (Lega) od wpływu do jez. Olecko Wielkie do wypływu z jez. Olecko Małe. Stan jcw oceniono jako zły.
2. Jezioro Oleckie Małe. Stan jcw określono jako zły.
3. Jezioro Sedraneckie. Stan jcw określono jako zły.

Wody podziemne

Na terenie Gminy Olecko wydzielono Jednolitą Część Wód Podziemnych (JCWPd) o numerze 32, której stan określono jako dobry.

Rys. 3 Lokalizacja JCWPd nr 32

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny

6.7. Gospodarka wodno-ściekowa

Sieć wodociągowa na terenie Gminy Olecko jest dobrze rozwinięta. Charakterystyka sieci wodociągowej została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 7. Charakterystyka sieci wodociągowej (stan z 2019 r.).

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1	długość czynnej sieci rozdzielczej	km	187,4
2	przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 037
3	woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam3	216,8
4	ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	4 444

5	zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m3	38,6
---	--	----	------

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (bdl)

Na terenie Gminy Olecko znajduje się 5 ujęć wody podziemnej wraz z wyznaczonymi strefami ochrony bezpośredniej. Trzy główne ujęcia wody znajdują się w Olecku przy ul. Tunelowej.

Sieć kanalizacyjna

Na terenie Gminy Olecko funkcjonują 4 oczyszczalnie ścieków w m. Olecko, Gąski, Giże i Lenarty. Skanalizowane są następujące miejscowości: Olecko, Gordejki, Gordejki Małe, Imionki, Możne, Jaški, Duły, Lesk, Kukowo, Zielonówek, Olecko Kolonia, Dworek Mazurski, Lenarty, Giże, Ślepie, Gąski.

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie aglomeracji Olecko wynosi 77,2 km.

6.8. Zasoby geologiczne

Według Państwowego Instytutu Geologicznego na terenie Gminy Olecko występuje 39 udokumentowanych złóż kopalin

Nazwa złoża ±	Opis położenia ±
Duły	Duły, cz. dz. 62/2
Gąski	Gąski
Gordejki I	Gordejki
Gordejki I - pole 1	Gordejki, na części działki 88/2
Gordejki II	Gordejki
Jaški	Jaški, dz. 235/5, 236/3
Jaški II	Jaški
Jaški II-1	Jaški dz. 229/1
Jaški III	Jaški dz. 232
Jaški IV	Jaški, dz. 237/2
Jaški V	Jaški dz. 226/1
Jaški VI	Jaški dz. 347/1
Jaški VII	Jaški dz. 347/2
Jaški VIII	Jaški, cz. dz. 230, 232, 234, 235/5, 236/3, 237/2, 347/3, ...
Kukowo	
Lesk	
Łęgowo	Łęgowo, Golubki
Łęgowo II	Łęgowo, cz. dz. 79/1
Łęgowo III	Łęgowo dz. 79/1
Łęgowo IV	Łęgowo dz. 6

Łęgowo IX	Łęgowo, cz. dz. 79/1
Łęgowo V	Łęgowo część dz. nr 5, 6
Łęgowo VI	Łęgowo część dz. nr 8/1, 109
Łęgowo VII	Łęgowo, dz. 91/7; Sedranki, dz. 175/3
Łęgowo VIIA	Sedranki, dz. 175/3
Łęgowo VIIB	Sedranki, dz. nr 175/3
Łęgowo VIII	Łęgowo, dz. 8/1, 9/1, 9/2; Olszewo, dz. 227/5, 227/7
Olecko	Olecko
Olecko II	Olecko
Olecko III	Olecko dz. nr 2/9
Olecko IV	Olecko, dz. 13/8, 13/14
Rosochackie	Rosochackie dz. 22
Sedranki II	
Sedranki III	Sedranki III, cz. dz. 177, 181/3, 182, 183, 184/1, 184/2
Sedranki IV	Sedranki, cz. dz. 178, 180
Stożne-Łęgowo	Łęgowo
Wieliczki	Wieliczki
Zatyki	Zatyki dz. 124/7, 124/9
Zatyki II	Zatyki

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny

6.9. Gleby

W podziale na regiony przyrodniczo –rolnicze (wg Strzemskiego) gmina Olecko zaliczana jest do Olecko –Gołdapskiego regionu gleb lekkich i średnich. Gleby na terenie gminy genetycznie związane są z utworami czwartorzędowymi. Skałę macierzystą gleb wysoczyzny stanowią utwory wodnolodowcowe oraz utwory zwałowe (plejstocieńskie). Natomiast skałę macierzystą stanowią namuły piaszczysto –pylaste (utwory organiczne pochodzenia holocieńskiego). Gleby na obszarze gminy wykazują znaczne zróżnicowanie powierzchniowe i dużą zmienność stosunków wodnych i mikroklimatycznych. Występują tu głównie gleby szaro –brunatne, czarne ziemie i gleby aluwialne. Dominują gleby szaro –brunatne, występując na obszarze całej gminy, wykształcone głównie z piasków i żwirów wodno –lodowcowych oraz glin zwałowych. Gleby żwirzaste i piaszkowe zlokalizowane są głównie w środkowej części gminy, wokół jeziora Oleckie Wielkie i Oleckie Małe oraz na północ od jeziora Sedraneckiego. Mniejsze kompleksy tych gleb występują również w części zachodniej, północno –wschodniej i południowej gminy. Charakteryzują się dobrze wykształconą warstwą próchniczą szarej barwy w składzie mechanicznym piasków żwirzastych oraz barwą brunatną w składzie mechanicznym piasków słabo gliniastych z domieszką żwiru lub podścielonych żwirem. Są to gleby słabe zaliczone do V i VI klasy użytków rolnych. W grupie gleb szaro –brunatnych dominują gleby piaszkowe o składzie mechanicznym piasków gliniastych, niekiedy z domieszką pyłu, wytworzone z utworów zwałowych. Powierzchniowo zajmują one największe kompleksy i występują na przestrzeni całej gminy. Charakteryzują się średnio korzystnymi właściwościami fizycznymi i dość dobrą żyznością. Dominują tu gleby IVa i IVb klasy gruntów ornych. Gleby szaro –brunatne wytworzone z glin zwałowych występują lokalnie, zajmując nieznaczne powierzchnie, nie odgrywając większego znaczenia (klasa IIIb). Czarne ziemie występują również lokalnie i mają mały zasięg powierzchniowy. Wytworzyły się głównie z piasków

zwałowych przeważnie o składzie mechanicznym piasków gliniastych. Są to gleby żyzne. Występują na skraju doliny lub wzniesieniach wśród gleb dolinnych w południowej części gminy. Gleby aluwialne występują w obrębie dna dolin rzeki Legi i innych mniejszych cieków oraz w obniżeniach przyjeziornych i zagłębieniach terenowych. Wytworzyły się głównie w postaci namulów piaszczysto –pylastych i utworów organicznych (torfy). Użytkowane są głównie jako łąki i pastwiska IV i V klasy użytków zielonych (lokalnie III klasa).

6.10. Gospodarka odpadami

Podstawowym dokumentem regulującym gospodarowanie odpadami na terenie Gminy Olecko i całego województwa warmińsko-mazurskiego jest „Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022”.

Gmina Olecko wspólnie z 11 innymi gminami należy do Związku Międzygminnego „Gospodarka Komunalna” z/s w Siedliskach koło Ełku. Za zagospodarowanie powstających odpadów odpowiada Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Eko-Mazury” Sp. z o.o. Ze względu na duży obszar, region podzielono na podregiony obsługiwane przez stacje przeładunkowe w Olecku, Kośmidrach koło Gołdapi i Białej Piskiej.

Gmina Olecko należy do regionu wschodniego gospodarowania odpadami komunalnymi.

Rys. 4 Podział województwa warmińsko-mazurskiego na regiony gospodarki odpadami komunalnymi.

REGION WSCHODNI		
Gminy wchodzące w skład regionu	Ełk (M), Ełk (W), Kalinowo, Prostki, Stare Juchy, Olecko, Kowale Oleckie, Świętajno, Wieliczki, Gołdap, Dubeninki, Biała Piska	
Liczba ludności w 2014 r.	160 213	
Liczba ludności w 2022 r.	156 743	
Liczba ludności w 2028 r.	153 395	
Odpady komunalne zebrane/odebrane przez gminy ogółem		Zdolność przerobowa RIPOK
w 2014 r.	39 656,27 Mg	59 000 Mg/rok (w tym 41 000 Mg/rok dla zmieszanych odpadów komunalnych)
w 2022 r.	47 206 Mg	
w 2028 r.	47 785 Mg	
Odpady komunalne zmieszane odebrane przez gminy		
w 2014 r.	37 453,30 Mg	
w 2022 r.	23 603 Mg	
w 2028 r.	19 114 Mg	
Selektywnie zebrane/odebrane odpady zielone i inne bioodpady		
w 2014 r.	371,4 Mg	3 000 Mg/rok
w 2022 r.	2 351 Mg	
w 2028 r.	2 608 Mg	
Ilość odpadów z przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczona do składowania w latach 2016-2030	91 600 m ³	Wolna pojemność składowisk 578 111 m ³

Właściciel /Zarządzający	Lokalizacja	Instalacja regionalna	Charakterystyka	Zdolność przerobowa	Data	
					rozpoczęcia eksploatacji	zakończenia eksploatacji
Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami „Eko-MAZURY” Sp. z o.o. Siedliska 77 19-300 Ełk	Siedliska, gm. Ełk	Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów	Część mechaniczna Część biologiczna Stacje przeładunkowe: Kośmidry Olecko Biała Piska	59 000 Mg/rok (w tym 41 000 Mg/rok dla zmieszanych odpadów komunalnych) 30 000 Mg/rok	2012	nie określono
		Kompostownia odpadów zielonych i innych bioodpadów	Kompostownia odpadów zielonych i innych bioodpadów	3 000 Mg/rok	2012	nie określono
		Składowisko odpadów	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, kwatery II	654 000 m ³ pojemność pozostała* 578 111 m ³	2012	nie określono

* pojemność pozostała do wykorzystania na 31.12.2015r.

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022

Do końca września 2012 r. odpady komunalne pochodzące z terenu Gminy Olecko unieszkodliwiane były na terenie składowiska odpadów zlokalizowanego w Olecku przy ul. Kościuszki 56. Od 01.10.2012 r. na mocy decyzji Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie składowisko odpadów w Olecku zostało zamknięte. Od 01.10.2012 r. wszystkie powstające odpady komunalne z terenu Gminy Olecko trafiają do Stacji Przeładunkowej zlokalizowanej w Olecku przy ul. Kościuszki, skąd są transportowane

do nowo wybudowanego Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Siedliskach k/Ełku, będącego własnością Związku Międzygminnego „Gospodarka Komunalna” w Ełku, którego głównym celem jest uporządkowanie gospodarki odpadami, w 12 gminach Związku w tym w gminie Olecko. W 2014r. zakończono prace związane z rekultywacją składowiska odpadów.

6.11. Zasoby przyrodnicze

Na terenie Gminy Olecko występują następujące formy ochrony przyrody:

- obszary chronionego krajobrazu,
- pomniki przyrody,
- użytek ekologiczny.

Obszary chronionego krajobrazu

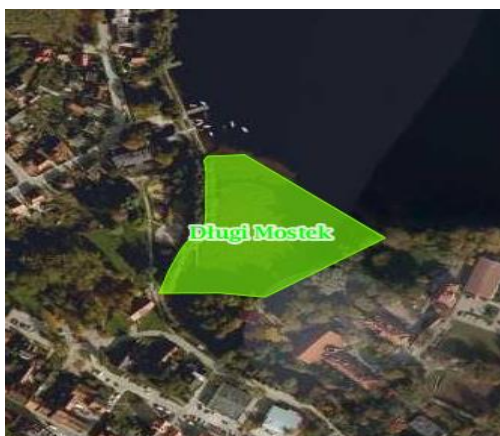
Na terenie gminy Olecko znajdują się 3 obszary chronionego krajobrazu:

- OChK Jezior Oleckich ustanowiony rozporządzeniem Nr 139 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 listopada 2008r. w sprawie *Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Oleckich* (Dz. Urz. Woj. Warm.- Maz. Nr 178, poz. 2621). Obszar obejmuje powierzchnię 10.521,30 ha i położony jest w powiecie oleckim na terenie gmin: Olecko, Kowale Oleckie, Świętajno i Wieliczki.
- OChK Pojezierza Ełckiego ustanowiony Uchwałą Nr VII/126/11 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 maja 2011r. w sprawie *wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego* (Dz. Urz. Woj. Warm.- Maz. Nr 74, poz. 1295). Obszar obejmuje powierzchnię 49.297,20 ha i położony jest w powiecie ełckim na terenie gmin: Stare Juchy, Kalinowo, Prostki, Ełk i miasta Ełk, w powiecie giżyckim na terenie gmin: Wydminy, Giżycko, w powiecie oleckim na terenie gmin: Świętajno i Olecko.
- OChK Doliny Legi ustanowiony rozporządzeniem Nr 155 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008r. w sprawie *Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Legi* (Dz. Urz. Woj. Warm.- Maz. Nr 198, poz. 3106). Obszar obejmuje powierzchnię 8.579,80 ha i położony jest w powiecie oleckim na terenie gmin: Wieliczki i Olecko oraz w powiecie ełckim na terenie gmin: Kalinowo i Ełk.

Użytek ekologiczny

Na terenie miasta Olecko występuje 1 użytek ekologiczny pod nazwą „Długi mostek” ustanowiony uchwałą Nr ORN.0007.12.2017 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 24 lutego 2017 r. w sprawie *ustanowienia użytku ekologicznego* (Dz. Urz. Woj. Warm.- Maz. z 2017 r. poz. 2019). Celem ochrony użytku ekologicznego jest zachowanie walorów zatoki jeziora Oleckie Wielkie wraz z pasem roślinności szuwarowej stanowiącej miejsca przebywania i lęgów ptaków wodno- błotnych oraz miejsca tarliskowe ryb.

Rys. 5. Położenie użytku ekologicznego

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Pomniki przyrody

Opis pomnika przyrody	N-ctwo	L-ctwo	Oddział	Nazwa pomnika przyrody	AKT PRAWNY
dąb o wysokości 23 m i obwodzie pnia 550 cm				Kazimierz	Uchwała Nr ORN.0007.32.2014 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 30.04.2014r. (Dz. Urz. Woj. Warm.- Maz. z 2014r., poz. 1959)
2 dęby o wysokości 23 m i obwodach pni 310 cm, 346 cm				Dęby Zygmunta	Uchwała Nr ORN.0007.32.2014 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 30.04.2014r. (Dz. Urz. Woj. Warm.- Maz. z 2014r., poz. 1959)
dąb o wysokości 20 m i obwodzie pnia 278 cm				Bolesław	Uchwała Nr ORN.0007.32.2014 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 30.04.2014r. (Dz. Urz. Woj. Warm.- Maz. z 2014r., poz. 1959)
dąb o wysokości 23 m i obwodzie pnia 493 cm				Stanisław	
lipa o wysokości 26 m i obwodzie pnia 275 cm	Olecko	Szczedranka	20 b	Lipa Baśka	Uchwała Nr ORN.0007.32.2014 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 30.04.2014r. (Dz. Urz. Woj. Warm.- Maz. z 2014r., poz. 1959)

Grupa 5 sosen o wysokości 33m, 33m, 36m, 34m, 38 m i obwodach pni 197 cm, 205 cm, 250 cm, 246 cm, 183 cm.	Olecko	Zajdy	130 d	Sosny Elżbietki	Uchwała Nr ORN.0007.32.2014 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 30.04.2014r. (Dz. Urz. Woj. Warm.- Maz. z 2014r., poz. 1959)
modrzew o wysokości 40 m i obwodzie pnia 271 cm	Olecko	Zajdy	130 a	Henryk	Uchwała Nr ORN.0007.32.2014 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 30.04.2014r. (Dz. Urz. Woj. Warm.- Maz. z 2014r., poz. 1959)
świerk na wysokości 4 m przechodzi w cztery pnie	Olecko	Zajdy	141 m	Marian	Uchwała Nr ORN.0007.32.2014 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 30.04.2014r. (Dz. Urz. Woj. Warm.- Maz. z 2014r., poz. 1959)
dąb szypułkowy				Mieszko	Uchwała Nr ORN.0007.30.2018 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 27.04.2018 r. (Dz. Urz. Woj. Warm.- Maz. z 2018r. poz. 2667)
wierzba biała- aleja 15 drzew	Olecko	Kłosowo	117 p	Aleja Wierzbowa	Uchwała Nr ORN.0007.57.2016

Lasy

Gminę Olecko charakteryzuje stosunkowo mała lesistość w skali województwa warmińsko-mazurskiego. Lasy i zadrzewienia stanowią ok. 18,5 % powierzchni gminy.

Na terenie gminy Olecko występują następujące kompleksy leśne:

- na północno-wschodnim skraju gminy w rejonie m. Plewki, gdzie dominują siedliska boru mieszanego, lasu świeżego i boru mieszanego świeżego,
- na północny-wschód od jez. Oleckie Wielkie, gdzie dominują siedliska boru mieszanego, lasu świeżego i boru mieszanego świeżego,
- na południowo-wschodnim skraju gminy, na południe od m. Imionki, gdzie dominuje siedlisko olsu,
- na północno-zachodnim skraju w rejonie m. Gordejki, gdzie dominują siedliska lasu mieszanego i boru mieszanego świeżego;
- kompleksy leśne w południowej części gminy pomiędzy miejscowościami Kukowo a Ślepie, gdzie dominuje siedlisko lasu świeżego.

Łączna powierzchnia miasta i gminy pokryta lasami wynosi 4753,90 ha.

Jednostka terytorialna	Wartość	Atr.	J.m.
Olecko - miasto (4)	31,8	B	ha
Olecko - obszar wiejski (5)	4722,1	B	ha
Olecko (3)	4753,9	B	ha

Źródło: GUS, bdl

6.12. Zagrożenie poważnymi awariami

Poważne awarie przemysłowe mogą powstać w przypadku awarii i katastrof w obiektach przemysłowych zlokalizowanych na terenie gminy oraz w przypadku wypadków drogowych z udziałem samochodów przewożących materiały niebezpieczne.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie prowadzi bazę danych obiektów z grupy zakładów o zwiększonym ryzyku, zakładów o dużym ryzyku oraz obiektów zaliczonych do potencjalnych sprawców poważnych awarii. W danych będących w posiadaniu tut. Urzędu wynika, że na terenie Gminy Olecko nie wystąpiło dotychczas żadne zdarzenie mające znamiona poważnej awarii.

7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji Programu

W przypadku braku realizacji Programu może nastąpić pogorszenie stanu środowiska. Brak realizacji Programu może się przyczyniać do występowania negatywnych tendencji w zakresie korzystania ze środowiska.

Wraz z rozwojem gospodarczym, wzrostem poziomu konsumpcji oraz zwiększającą się presją na obszary cenne przyrodniczo i niezurbanizowane, a także zwiększeniem zapotrzebowania na surowce, brak realizacji zapisów Programu może prowadzić do pogorszenia elementów środowiska. Istnieje zagrożenie zmiany stanu środowiska poprzez m.in.

- pogorszenie jakości powietrza,
- zwiększona emisja gazów cieplarnianych,
- zwiększenie się liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywne natężenie hałasu i pola elektromagnetyczne,
- pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych w związku ze zwiększonym wytwarzaniem ścieków, niewłaściwym stosowaniem gnojowicy i nawozów,
- zmniejszeniem wielkości zasobów wodnych,
- zwiększenie skutków występowania suszy,
- zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów,
- niewłaściwe postępowanie z wytworzonymi odpadami,
- utratę różnorodności ekologicznej i cennych przyrodniczo terenów,
- degradację walorów krajobrazu,
- pogorszenie jakości życia mieszkańców,

- brak podjęcia działań edukacyjnych, co może skutkować utrwaleniem się konsumpcyjnego modelu życia, który wiąże się ze zwiększonym zapotrzebowaniem na surowce i energię oraz nadmierną produkcją odpadów a przez to stale rosnącym zanieczyszczeniem środowiska.

Przyjęte cele w Programie są spójne z celami ustalonymi w dokumentach szczebla międzynarodowego, krajowego, wojewódzkiego i regionalnego, które zmierzają do poprawy stanu środowiska. Dlatego odstępianie od obowiązku realizacji celów strategicznych w kontekście szerszej perspektywy postrzegania tej problematyki.

8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Programu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na podstawie analizy stanu środowiska w Gminie Olecko w Programie zidentyfikowano główne problemy i zagrożenia środowiska z podziałem na obszary interwencji i przedstawiono je poniżej.

Tabela 8. Główne problemy i zagrożenia środowiska

Obszar interwencji	Problem/zagrożenie
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Przekroczenie poziomu benzo(a)pirenu dla strefy warmińsko-mazurskiej do której należy Gmina Olecko
Zagrożenie hałasem	Zwiększający się ruch drogowy, duży udział pojazdów ciężarowych, przekroczenia dopuszczalnych poziomów dla pory dnia i nocy
Pola elektromagnetyczne	Wzrost liczby źródeł pól elektromagnetycznych oraz zwiększenie ich koncentracji
Gospodarka wodno-ściekowa	Duża liczba zbiorników bezodpływowych. Nieprawidłowa gospodarka ściekami
Gospodarowanie wodami	Zły stan jednolitych części wód powierzchniowych, zagrożenie wystąpienia suszy
Gleby	Stosowanie niewłaściwych dawek nawozów, przekształcanie gruntów rolnych na cele budowlane
Gospodarka odpadami	Rosnąca ilość odpadów
Zasoby przyrodnicze	Rosnąca presja zarówno ze strony mieszkańców jak i turystów

9. Identyfikacja i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne

Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano wszystkie zaplanowane zadania ujęte w Programie. Najważniejszym zagrożeniem dla środowiska związanym z realizacją Programu

może okazać się brak środków finansowych oraz nieterminowe realizowanie zapisanych w nim działań.

Ocena została dokonana na podstawie symulacji i przewidywanych skutków realizacji konkretnych działań na poszczególne elementy:

1. Różnorodność biologiczna
2. Ludzie
3. Zwierzęta
4. Rośliny
5. Woda
6. Powietrze
7. Powierzchnia ziemi
8. Krajobraz
9. Klimat
10. Zasoby naturalne
11. Zabytki

Negatywne oddziaływanie na środowisko przedsięwzięć zawartych w Programie będzie ograniczało się w większości przypadków jedynie do etapu realizacji inwestycji, który wiąże się ze wzrostem hałasu, emisją spalin i pyłów. Oddziaływania na etapie realizacji są krótkotrwałe. Na etapie eksploatacji oddziaływanie na środowisko będzie znikome.

Ponieważ dla niektórych z zaplanowanych zadań inwestycyjnych wymagane będzie uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych.

9.1. Zadania w obszarze ochrony klimatu i jakości powietrza

Zaplanowane zadania mają na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Działania te pozwolą wyeliminować zagrożenia dla zdrowia ludzi związane z zanieczyszczeniem powietrza. Działanie te mają charakter pozytywny i długoterminowy.

Zadaniem, który pozytywnie wpłynie na poprawę jakości powietrza jest wymiana starych źródeł ciepła na nowe ekologiczne oraz podłączenie budynków do sieci ciepłych. Realizacja tego zadania wpłynie na ograniczenie zanieczyszczenia powietrza i emisję gazów cieplarnianych. Zadanie wpłynie również na zdrowie mieszkańców i stan środowiska przyrodniczego oraz zabytki, a także na ograniczenie zmian klimatu. Realizacja tych zadań nie będzie oddziaływać na środowisko i wpływać bezpośrednio na tereny cenne przyrodniczo w tym na obszary Natura 2000.

Wśród zadań zaplanowano modernizację i termomodernizację budynków mieszkalnych oraz użyteczności publicznej w celu poprawy efektywności energetycznej. Ponieważ budynki mogą stanowić potencjalne siedlisko chronionych gatunków ptaków oraz nietoperzy. W związku z tym prace termomodernizacyjne powinny być dostosowane do terminów rozrodu zwierząt.

Dodatkowo przed wykonaniem prac związanych z termomodernizacją należy przeprowadzić inwentaryzację pod kątem występowania nietoperzy i ptaków. Po przeprowadzeniu prac należy instalować budki lęgowe, jako działania kompensujące utratę siedlisk ptaków wskutek zalepienia szczelin w elewacji budynku lub zamontowanie kratki na otworach wentylacyjnych stropodachu. Na etapie realizacji wystąpi krótkotrwałe negatywne oddziaływanie związane z emisją hałasu oraz ilością wytwarzanych odpadów. Na etapie eksploatacji będzie oddziaływać pozytywnie, w sposób pośredni na jakość powietrza, klimat, zasoby naturalne.

Zaplanowano również zadania polegające na wymianie oświetlenia, które bezpośrednio wpłynie na zwiększenie efektywności energetycznej. Zadanie te pozytywnie wpłyną na ochronę klimatu i poprawę jakości powietrza.

Promowanie korzystania z komunikacji zbiorowej również wpłynie na poprawę jakości powietrza i klimatu. Przywrócenie połączeń kolejowych do Ełku, Suwałk, Gołdapi spowoduje bezpośrednią, długoterminową poprawę jakości powietrza, a także ograniczy emisję hałasu do środowiska, pozytywnie wpłynie na zdrowie ludzi oraz krajobraz.

Zaplanowano również zadania polegające na budowie ścieżek rowerowych. Inwestycje te w długiej perspektywie czasowej przyniosą korzyści dla jakości powietrza, poprawy klimatu.

W Programie zaplanowano również zadania polegające na montażu instalacji odnawialnych źródeł energii.

Prowadzenie monitoringu powietrza pozwoli na systematyczne kontrolowanie ilości emitowanych zanieczyszczeń do powietrza oraz pozwoli na określenie, które parametry zostały przekroczone. Powyższe dane pozwolą określić działania, które przyczynią się do poprawy tego stanu.

W planowanych działaniach należy uwzględnić zachodzące zmiany klimatu. Zmiany klimatu zachodzące w strefie klimatu umiarkowanego przejawiają się przyspieszeniem wiosny i zmianami rozkładu temperatur latem. Zmiany klimatyczne wpływają na zasięg i rozmieszczenie gatunków, ich cykle rozrodcze, okresy wegetacji. Zjawiska ekstremalne mogą oddziaływać znacznie mocniej niż dotychczas.

Zaplanowane w Programie działania nie będą wpływać bezpośrednio na zmiany klimatyczne a pośrednio na bioróżnorodność i obszary chronione. Najważniejszą kwestią jest wybór terminu prac budowlanych poza okresem lęgowym i rozrodczym.

Zmiany klimatu mogą mieć negatywne skutki dla infrastruktury technicznej. Występowanie huraganów, powodzi lub burz może doprowadzić do ryzyka uszkodzenia napowietrznych linii przesyłowych.

Wszystkie zaplanowane działania w zakresie ograniczenia emisji będą miały bezpośrednie i pośrednie pozytywne przełożenie na dobrą jakość powietrza, a także na klimat oraz zdrowie ludzi.

9.2. Zadania w obszarze zagrożenia hałasem

W przypadku przebudowy lub budowy dróg oraz budowy chodników zaplanowanych na terenie Gminy Olecko mogą wystąpić znaczące oddziaływania na środowisko.

Prace budowlane spowodują naruszenie powierzchni ziemi. Ograniczenie emisji pyłu przy pracach ziemnych sprzyja zwilżaniu powierzchni ziemi i zwilżaniu sypkiego materiału składowanego na przyzmacach (m.in. piasek). Emisja hałasu w fazie realizacji będzie generowana przez pracę maszyn wykorzystywanych na etapie budowy. Będą to oddziaływania krótkotrwałe, a ich wielkość związana będzie z rodzajem i ilością ciężkiego sprzętu budowlanego. Może również dojść do wycinki drzew i krzewów w miejscach przeznaczonych pod inwestycję drogową.

Na etapie eksploatacji wystąpią pozytywne aspekty tj. ograniczenie hałasu poprzez upłynnienie ruchu drogowego, poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, zmniejszenie kosztów utrzymania drogi.

9.3. Zadania w obszarze gospodarowania wodami

W Programie przewidziano działania związane przede wszystkim z bieżącą konserwacją melioracji wodnych. Zaniedbania w zakresie melioracji mają niekorzystny wpływ na środowisko: zagniwanie związków roślinnych w korytach rowów i sukcesywne zamulanie powoduje zwiększenie się ilości zanieczyszczeń organicznych odprowadzanych do wód powierzchniowych, co również wpływa niekorzystnie na odpływ powierzchniowy. Prawdopodobnie eksploatowane systemy wodno-melioracyjne kształtują zasoby małej retencji oraz jakość wód gruntowych i powierzchniowych. Poprzez odwadnianie terenów rowami następuje obniżenie poziomu wody gruntowej, zwiększa się zdolność retencyjna profilu i następuje wyrównanie przepływu w rzekach. Dodatkowo duże ilości deszczu spływają szybciej dzięki sieci melioracyjnej.

Prace budowlane związane z konserwacją cieków wodnych mogą niekorzystnie wpływać na bioróżnorodność poprzez m.in. niszczenie chronionych gatunków roślin i grzybów i siedlisk zwierząt (m.in. bobry). Wycinanie drzew pozbawia cieki ocienionych fragmentów. Wpływa to na zmniejszenie różnorodności środowiska wodnego, sprzyja szybszemu nagrzewaniu się wody i spadkowi zawartości tlenu. Wszelkie prace budowlane należy prowadzić poza okresem lęgowym ptaków, poza okresem migracji płazów oraz poza okresem tarła ryb.

Głównym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych przy tego typu pracach jest możliwość skażenia wód substancjami ropopochodnymi na etapie realizacji inwestycji. Dlatego aby nie dopuścić do w/w sytuacji prace należy prowadzić przy zastosowaniu nowoczesnego sprzętu.

Prace związane z utrzymaniem cieków nie powinny wpłynąć na zmianę jakości wód w fazie użytkowania obiektu.

9.4. Zadania w obszarze gospodarki wodno-ściekowej

Zadania inwestycyjne dotyczą rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej, modernizacji oczyszczalni ścieków, modernizacji sieci wodociągowych oraz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, na terenach na których nie ma możliwości podłączenia do zbiorczej sieci kanalizacyjnej. Powyższe inwestycje na etapie realizacji mogą mieć negatywny wpływ na zwierzęta, rośliny i powierzchnię ziemi. Sprzęt pracujący przy budowie będzie emitować hałas oraz zanieczyszczenia, a także spowoduje większe zapylenie. Naruszona warstwa ziemi może spowodować zniszczenie siedlisk roślin.

Pozytywny wpływ planowanych inwestycji to m.in.: zmniejszenie ilości zanieczyszczeń przedostających się do wód i gleby (poprzez likwidację starych zbiorników bezodpływowych), brak konieczności wywozu ścieków do oczyszczalni ścieków oraz doprowadzenie wody do gospodarstw domowych. Zaplanowane zadania nie będą miały wpływu na ujęcia wód.

Przyjąć należy, że tereny przez które będą przebiegać planowane inwestycje obejmą pasy drogowe, użytki rolne. Ważnym jest aby prace ziemne w pobliżu drzew powinny być wykonywane ręcznie, tak aby nie uszkodzić bryły korzeniowej.

Zaplanowane działania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej ograniczą dopływ zanieczyszczeń do gleb i wód. Wpłyne to pozytywnie na ujęcia wód, cieki wodne oraz na zdrowie mieszkańców.

9.5. Zadania w obszarze zasobów geologicznych i gleby

Obecnie na terenie Gminy Olecko wydobywane są piaski i żwiry. Eksploatacja kopalni odbywa się zgodnie z zapisami zawartymi w koncesji udzielonej przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego lub Starostę Oleckiego. Przestrzeganie zapisów zawartych w koncesji chroni obszar wydobycia przed ujemnym wpływem na środowisko.

Przyszła rekultywacja terenów już wyeksploatowanych nie będzie powodowała negatywnego oddziaływania na środowisko. Realizacja tego zadania wpłynie bezpośrednio na stan i jakość gleb. Tereny zrekultywowane odzyskają swoje funkcje zgodnie z kierunkiem rekultywacji. Działania te wpłyną pozytywnie na zdrowie oraz życie ludzi i zwierząt, przyczynią się do rozwoju nowych gatunków roślin i zwierząt.

9.6. Zadania w obszarze gospodarki odpadami

Dostosowanie systemu gospodarki odpadami do zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wpłynie pozytywnie na zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, na rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów, na eliminację nielegalnego pozbywania się odpadów oraz właściwe zagospodarowanie masy wytworzonych odpadów.

Likwidacja powstających „dzikich wysypisk” ograniczy dopływ zanieczyszczeń do wód i gleby, a to pośrednio pozytywnie wpłynie na rośliny i zwierzęta oraz ludzi. Działania kontrolne przyczynią się do ograniczenia powstawania miejsc nielegalnego składowania odpadów.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest pozytywnie wpłynie na zdrowie ludzi. Wyeliminowanie azbestu ze środowiska zmniejszy ryzyko zachorowania na różne choroby m.in. choroby płuc, rak.

Kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania odpadów komunalnych wpłynie pośrednio na oceniane elementy środowiska.

Działania te przyczynią się do zmniejszenia ilości odpadów trafiających na „dzikie wysypiska”, a to wpłynie na poprawę powierzchni ziemi i krajobrazu.

9.7. Zadania w obszarze zasoby przyrodnicze.

Zadania w tym obszarze mają na celu ochronę występujących na obszarze Gminy Olecko terenów chronionych. W dalszym ciągu należy chronić już istniejące formy ochrony przyrody

tak aby tworzyły spójny system. Należy prowadzić zabiegi pielęgnacyjne na pomnikach przyrody, tak aby jak najdłużej zachować ich właściwy stan.

Rozwój terenów zielonych pozytywnie wpływa na atrakcyjność gminy, poprawia krajobraz. Tereny zielone wpływają również pozytywnie na jakość powietrza poprzez pochłanianie nadmiaru dwutlenku węgla, na jakość gleb i zasobność jej w wodę (zwiększenie retencji).

9.8. Zadania w obszarze zagrożenia poważnymi awariami.

Zadania w tym obszarze dotyczą przede wszystkim zakupu sprzętu dla straży pożarnej i edukacji społeczeństwa na wypadek wystąpienia poważnej awarii. Kompleksowe wyposażenie straży pozwoli na lepszą ochronę mieszkańców przed poważnymi awariami, zjawiskami ekstremalnymi oraz ich skutkami. Odpowiednio dobrany sprzęt ochroni gleby oraz wody powierzchniowe i podziemne przed przedostawaniem się zanieczyszczeń na wypadek poważnej awarii.

9.10. Zadania w obszarze edukacji ekologicznej.

Zadanie w obszarze edukacji mieszkańców będą mieć pozytywny wpływ na jakość środowiska. Organizowanie akcji, szkoleń, konkursów będą szerzyć wiedzę mieszkańców na tematy związane z ochroną środowiska. Mieszkańcy będą mogli dowiedzieć się m.in. jak należy prawidłowo postępować z odpadami.

10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko zaplanowanych w Programie działań można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji oraz odpowiedni dobór rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych. Podstawowym sposobem minimalizacji ewentualnych negatywnych oddziaływań związanych z realizacją Programu jest przestrzeganie przy realizacji poszczególnych zadań obowiązujących przepisów prawa. Podczas realizacji inwestycji należy podjąć następujące środki zapobiegające lub ograniczające prawdopodobieństwo wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko:

- uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- analiza lokalizacji przedsięwzięcia,
- zminimalizowanie ryzyka wystąpienia awarii poprzez stosowanie sprawdzonych rozwiązań chroniących środowisko i nowoczesnego sprzętu,
- prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów,
- na etapie eksploatacji – prowadzenie monitoringu powietrza.

Poniżej przedstawiono zadania, które mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedstawiono sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań.

Zadanie: Modernizacja budynków w celu poprawy efektywności energetycznej.

Sposoby:

- a) przed rozpoczęciem prac budowlanych należy przeprowadzić inwentaryzację pod kątem występowania ptaków i nietoperzy,
- b) termomodernizację wykonać poza okresem lęgowym ptaków,
- c) w przypadku niszczenia siedlisk ptasich należy tworzyć siedliska zastępcze np. budki lęgowe.

Zadanie: Budowa ścieżek rowerowych.

Sposoby:

- a) ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko,
- b) stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska,
- c) w przypadku kolizji z drzewami należy zabezpieczyć je wraz z bryłą korzeniową w pobliżu której prowadzone są prace.

Zadanie: Montaż instalacji do pozyskiwania odnawialnych źródeł energii.

Sposoby:

- a) analiza lokalizacji przedsięwzięcia – różne warianty lokalizacyjne,
- b) zastosowanie powłoki antyrefleksyjnej na panelach fotowoltaicznych, która ma za zadanie niwelowanie efektu odbicia promieni słonecznych oraz poprawia ich pochłanianie, zwiększając wydajność urządzenia; powłoka minimalizuje ewentualny efekt oślepiania ptaków,
- c) znaczne oddalenie inwestycji od obszarów chronionych,
- d) wyłączanie turbin wiatrowych w newralgicznych okresach nasilonej ekspozycji ptaków narażonych na wysokie ryzyko kolizji.

Zadanie: Budowa sieci gazowej.

Sposoby:

- a) ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko,
- b) sprawne nadzorowanie prac,
- c) stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska,
- d) w przypadku kolizji z terenami zielonymi należy zabezpieczyć drzewa wraz z ich bryłą korzeniową w pobliżu której prowadzone są prace.

Zadanie: Budowa, rozbudowa i modernizacja dróg na terenie gminy.

Sposoby:

- a) ograniczenie emisji hałasu poprzez zastosowanie m.in. ekranów akustycznych,
- b) stosowanie materiałów dźwiękochłonnych w celu zmniejszenia odbić dźwięku,
- c) organizacja pracy, ograniczająca liczbę osób i czas ekspozycji na hałas,
- d) stosowanie tzw. cichych nawierzchni,

- e) ograniczenie do niezbędnego minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko,
- f) stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska,
- g) ograniczenie do niezbędnego minimum usuwania drzew i krzewów będących w kolizji w planowaną inwestycją,
- h) inwentaryzacja przyrodnicza miejsc planowanych prac,
- i) prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów (w miejscach gdzie zidentyfikowano ich obecność),
- j) prowadzenie prac w porze dziennej,
- k) budowa przepustów dla małych ssaków, płazów i gadów,
- l) stosowanie siatek ograniczających straty w populacji zwierząt powodowanych przez kolizję z pojazdami.

Zadanie: Odbudowa i konserwacja melioracji wodnych, budowa małych zbiorników retencyjnych.

Sposoby:

- a) ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko,
- b) odtwarzanie siedlisk w miejscach zastępczych,
- c) prowadzenie prac poza okresem lęgowym i tarła ryb,
- d) nasadzenia nowych drzew i krzewów,
- e) stosowanie nowoczesnego sprzętu, w celu uniknięcia wycieków substancji ropopochodnych,
- f) budowa przepławek dla ryb.

Zadanie: Budowa kanalizacji sanitarnej, sieci wodociągowej, rozbudowa oczyszczalni ścieków, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.

Sposoby:

- a) racjonalna gospodarka materiałami i minimalizacja powstawania odpadów,
- b) sprawne prowadzenie prac,
- c) stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska,
- d) wykorzystanie powstających mas ziemnych,
- e) w przypadku kolizji z terenami zielni, niezbędne jest zabezpieczenie drzew wraz z ich bryłą korzeniową w pobliżu której prowadzone są prace,
- f) odtwarzanie siedlisk w miejscach zastępczych,
- g) nasadzenia drzew i krzewów,
- h) przeprowadzenie prób szczelności nowej sieci,

i) budowa przydomowych oczyszczalni ścieków tylko na terenach gdzie nie ma możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej i gdzie budowa sieci nie ma ekonomicznego uzasadnienia.

Zadanie: Realizacja zadań z zakresu rozwoju bezpiecznej dla środowiska nowoczesnej infrastruktury rekreacyjnej zapewniającej wzrost potencjału turystycznego regionu.

Sposoby:

- a) stosowanie harmonogramów prac, ograniczających narażenie na hałas lokalnych mieszkańców,
- b) ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko,
- c) racjonalna gospodarka materiałami i minimalizacja powstawania odpadów,
- d) sprawne prowadzenie prac,
- e) stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska,
- f) przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej przed przystąpieniem do wykonywania prac,
- g) zabezpieczenie drzew przed ewentualnym ich uszkodzeniem,
- h) nowe nasadzenia drzew i krzewów,
- i) prowadzenie prac poza okresem lęgowym i rozrodczym,
- j) stosowanie nowoczesnego sprzętu w celu ograniczenia emisji hałasu i zanieczyszczeń do środowiska.

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Program Ochrony Środowiska przewiduje realizację zadań, które w większości przyczynią się do poprawy stanu środowiska na terenie Gminy Olecko, a tym samym pozytywne wpłyną na zdrowie ludzi i poprawią standard życia mieszkańców. Zaproponowane w Programie cele są spójne z celami przyjętymi w nadrzędnych dokumentach strategicznych. W związku z powyższym przedstawienie alternatywnych rozwiązań w tym kontekście nie ma uzasadnienia zarówno z formalnego jak i z ekologicznego punktu widzenia. Ponadto, dokument ten ma charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia rozwiązań alternatywnych dla wskazanych działań, w tym napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Jako warianty alternatywne dla zaplanowanych przedsięwzięć można przedstawić: warianty lokalizacyjne, konstrukcyjne, technologiczne, organizacyjne lub też wariant polegający na niepodjęciu działań tzw. wariant „0”. Jednakże konsekwencje związane z brakiem realizacji Programu byłyby bardziej dotkliwe dla środowiska i ludzi.

Trudności jakie mogą być związane z realizacją niektórych zadań określonych w Programie to przede wszystkim wysokie koszty realizacji poszczególnych zadań oraz trudności w

pozyskaniu odpowiednich środków finansowych na ten cel, niedotrzymanie ustalonych terminów, możliwość wystąpienia konfliktów społecznych.

Nie znając dokładnych danych dotyczących m.in. lokalizacji planowanych do wykonania działań, nie można dokonać konkretnej i szczegółowej oceny oddziaływania. W związku z powyższym wszelkie analizy oddziaływań mają charakter bardzo ogólny i opierają się w dużej mierze na teoretycznej możliwości wystąpienia negatywnych lub pozytywnych oddziaływań. Dlatego też należy zakładać, że wszelkie sformułowane wnioski dotyczące możliwości wystąpienia możliwego negatywnego oddziaływania, powinny być zweryfikowane na etapie wykonywania szczegółowych analiz np. na etapie przygotowywania dokumentacji niezbędnej do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Znaczna część inwestycji będzie wymagała uzyskania decyzji środowiskowej, dlatego wszelkie oddziaływania i środki zaradcze, w tym alternatywne rozwiązania kluczowych problemów będą szczegółowo badane pod kątem konkretnej inwestycji.

12. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Zgodnie przepisami ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, opracowany dokument nie będzie wywierał znaczącego oddziaływania transgranicznego.

Wszystkie zaplanowane w Programie zadania mają charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało charakter lokalny. Realizacja Programu nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla miasta i Gminy Olecko na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028, w której zostały przedstawione wszelkie oddziaływania na środowisko zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć. Prognoza została zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym zakresie oraz jej zawartość i stopień szczegółowości został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Olsztynie.

Do opracowania dokumentu wykorzystano dane uzyskane z jednostek zajmujących się ochroną środowiska m.in.

- Urząd Miejski w Olecku,
- Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- Główny Urząd Statystyczny (GUS),
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie (WIOŚ),
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie,

- Nadleśnictwo.

Program Ochrony Środowiska został opracowany przy uwzględnieniu założeń i celów przyjętych w dokumentach strategicznych o charakterze wspólnotowym, krajowym, wojewódzkim i regionalnym.

W Prognozie opisano aktualny stan środowiska występujący na terenie gminy, z podziałem na poszczególne jego komponenty.

W Prognozie analizowany jest wpływ zaplanowanych w Programie Ochrony Środowiska działań i inwestycji na środowisko i zdrowie mieszkańców Gminy Olecko. Działania inwestycyjne obejmują lata 2021-2024 oraz perspektywę na lata 2025-2028.

Na podstawie analizy stanu środowiska na terenie Gminy oraz celów i kierunków działań określonych w strategicznych dokumentach i programach wyższego stopnia zaproponowano dla Gminy Olecko cele i kierunki interwencji.

Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Cel: Dobra jakość powietrza bez przekroczeń dopuszczalnych norm

Kierunki interwencji:

- zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery,
- poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację,
- rozwój systemów wykorzystujących odnawialne źródła energii,
- rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia budynków i dróg publicznych.

Obszar interwencji: Zagrożenie hałasem

Cel: Dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu

Kierunki interwencji:

- ochrona mieszkańców przed nadmiernym hałasem.

Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne

Cel: Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych

Kierunki interwencji:

- ochrona mieszkańców przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym.

Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami

Cel: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód

Kierunki interwencji:

- dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód powierzchniowych,
- gospodarowanie wodami dla ochrony przed suszą, powodzią i deficytem wody.

Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Cel: Wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania

Kierunki interwencji:

- zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa,
- rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

Obszar interwencji: Zasoby geologiczne

Cel: Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalni

Kierunki interwencji:

- racjonalne gospodarowanie zasobami kopalni.

Obszar interwencji: Gleby

Cel: Dobra jakość gleb

Kierunki interwencji:

- racjonalne wykorzystanie zasobów gleb.

Obszar interwencji: Gospodarka odpadami

Cel: racjonalna gospodarka odpadami

Kierunki interwencji:

- ograniczenie ilości odpadów trafiających bezpośrednio na składowisko oraz zmniejszenie uciążliwości odpadów,
- likwidacja azbestu.

Obszar interwencji: zasoby przyrodnicze

Cel: Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych i krajobrazowych

Kierunki interwencji:

- zachowanie form ochrony przyrody i innych obszarów cennych przyrodniczo,
- tworzenie zielonej infrastruktury.

Obszar Interwencji: Zagrożenie poważnymi awariami

Cel: Przeciwdziałanie awariom i zagrożeniom środowiska

Kierunki interwencji:

- wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń.

Obszar interwencji: Edukacja ekologiczna

Cel: Świadome ekologicznie społeczeństwo

Kierunki interwencji:

- edukacja ekologiczna mieszkańców i zmiana ich zachowań na proekologiczne.

W Prognozie przeanalizowano możliwy wpływ zaplanowanych zadań na poszczególne elementy tj. różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki.

Oddziaływanie poszczególnych zadań na środowisko i zdrowie ludzi może być pozytywne lub negatywne, krótko, średnio lub długotrwale, pośrednie lub bezpośrednie oraz stałe i chwilowe.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto oceny tej dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Analiza wpływu realizacji zaplanowanych zadań w ramach Programu pozwoliła wskazać na zasadniczą grupę działań o potencjalnym znaczącym oddziaływaniu na środowisko. Po szczegółowej analizie wskazano, że pozytywne oddziaływania na środowisko zdecydowanie przeważają nad negatywnymi.

Wśród zadań, które mogą spowodować potencjalne negatywne oddziaływanie na w/w komponenty środowiska, należy wymienić:

- przeprowadzenie termomodernizacji budynków zarówno użyteczności publicznej jak i nieruchomości osób fizycznych,
- budowa ścieżek rowerowych,
- montaż instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii na budynkach użyteczności publicznej i nieruchomościach osób fizycznych,
- rozwój sieci gazowej na terenie gminy,
- budowa, przebudowa i modernizacja dróg na terenie gminy,
- konserwacja i utrzymanie urządzeń wodnych,
- wsparcie działań dążących do budowy małych zbiorników retencyjnych na terenie gminy,
- modernizacja oczyszczalni ścieków,
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (w tym kanalizacji deszczowej),
- budowa przydomowych oczyszczalni ścieków,
- rozwój bezpiecznej dla środowiska infrastruktury rekreacyjnej.

Potencjalne negatywne skutki realizacji w/w inwestycji odczuwalne będą głównie dla roślin i zwierząt, powierzchni ziemi, a w niektórych przypadkach również dla powietrza, wody oraz zdrowia i życia mieszkańców. Uciążliwości będą występować jedynie w fazie realizacji inwestycji, natomiast w fazie eksploatacji zostaną one wyeliminowane. Prace budowlane powodują naruszenie powierzchni gleby, wierzchnia warstwa gleby zostaje usunięta, w ten sposób prawdopodobne jest zniszczenie siedlisk roślin poprzez wycinkę drzew i krzewów.

Nowe inwestycje powodują zajęcie pewnego obszaru, a to zmniejsza potencjalne miejsce bytowania zwierząt. Inwestycje w odnawialne źródła energii mogą mieć niekorzystny wpływ na ptaki zwiększając ich śmiertelność. W przypadku termomodernizacji budynków może dojść do niszczenia miejsc gniazdowania ptaków i miejsc bytowania nietoperzy. Inwestycje drogowe wiążą się z ingerencją w powierzchnię ziemi. Może potencjalnie dojść do skażenia gleby w bliskim sąsiedztwie drogi na skutek spływu zanieczyszczeń lub w wyniku ewentualnych awarii pojazdów. Działania polegające na utrzymaniu melioracji wodnych mogą wpływać na modyfikację dynamiki cieków, zostanie uproszczona struktura siedlisk w korycie, może obniżyć się poziom wód gruntowych. W trakcie prowadzenia robót może dojść do zniszczenia siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w korycie. Inwestycje, które zlokalizowane są na terenach objętych ochroną należy prowadzić w sposób niezagrażający zniszczeniu cennych terenów przyrodniczych.

Wśród rozwiązań zapobiegawczych i ograniczających negatywne oddziaływanie należy wymienić m.in.:

- wykonywanie inwentaryzacji przyrodniczej przed podjęciem prac oraz wykonywanie prac poza okresem lęgowym zwierząt,
- stosowanie odpowiedniego i nowoczesnego sprzętu,
- wykonywanie robót zgodnie z harmonogramem prac,
- stosowanie kompensacji przyrodniczej przez nasadzenia nowych drzew i krzewów,
- przestrzegać obowiązujących przepisów prawa.

Na podstawie przeprowadzonych analiz nie stwierdzono możliwości występowania oddziaływań transgranicznych związanych z realizacją Programu.

W przypadku odstąpienia od zaplanowanych w Programie działań dojdzie do pogłębienia problemów w zakresie ochrony środowiska, co negatywnie wpłynie na mieszkańców Gminy Olecko.

Sporządzili: Przemysław Drozd, Marcin Drażba